

FONTOS TUDNIVALÓK BETON TERMÉKEK

RENDELÉS

Mit kell figyelembe venni a rendelésnél?

Az egyes tértípusok vastagságuk és formájuk alapján eltérő teherbírású burkolatok kialakítására alkalmasak, amit a kiválasztásnál is figyelembe kell venni.

Egybefüggő térfelületre egy tételben kell megvásárolni a szükséges térfkömennyiséget, mivel az eltérő gyártási dátumú térfkövek között nagyobb valószínűséggel mutatkozhat színárnyalat-eltérés. Ennek oka az eltérő színű homok, kavics és cement mellett a beton kötésének első időszakára jellemző, napról-napra változó hőmérséklet és páratartalom. Mindezek következtében a kiszállításra kerülő termék színe árnyalati eltéréseket mutathat a mintatermekhez képest.

A térburkolat kivitelezéséhez a kialakítástól függő vágások miatt a számolt mennyiséghez képest akár jelentősen több térfköre is szükség lehet.

ÁTVÉTEL

Mit kell ellenőrizni?

A rendelt termékek kiszállításakor minden esetben ellenőrizni kell a termék fajtáját, színét, mennyiségét, sérülésmentességét, valamint azt, hogy azonos termékek esetén a gyártás dátuma is megegyező legyen.

Mit tegyen, ha átvételkor hibát, eltérést észlel?

Mennyiségi eltérés, látható sérülés, színelterés vagy bárminemű minőségi kifogás esetén, még a BEÉPÍTÉS MEGKEZDÉSE ELŐTT vegye fel a kapcsolatot a termék forgalmazójával! Ilyen esetben A TERMÉK BEÉPÍTÉSÉT NEM SZABAD MEGKEZDENI! Jogos panaszát orvosolni fogjuk.

A BETON TÉRFKÖVEK TULAJDONSÁGAI

Miből készülnek a térfkövek és a betontermékek?

A térfkövek, betontermékek szürke és/vagy színezett betonból készülnek. A beton alapanyaga természetes kő, cement, víz, színezőanyagok és egyéb adalékok.

Követelmények és megfelelés

Termékeink rendeltetési célját, valamint a vonatkozó követelményeknek és előírásoknak történő megfelelést az egyes termékek vagy termékcsoportok teljesítménynyilatkozatai tartalmazzák. A teljesítménynyilatkozatok a weboldalunkon (barabasteglaklo.hu) megtalálhatóak és onnan letölthetőek.

Térfkövek méretpontossága

[MSZ EN 1338:2003 termékszabvány szerint]

A névleges mérethez képest megengedett eltérések: hosszúság, szélesség ±2 mm, vastagság ±3 mm

Milyen jellegzetessége van a melírozott és a gránitos felülettel gyártott térfköveknek?

A melírozott és a gránitos felülettel ellátott termékeinknél több szín véletlenszerű keveredéséből alakul ki a kívánt színhatás, tehát az árnyalatbeli különbségek a gyártástechnológia részét képezik. Ezeknél a termékeknél normális jelenség az egyes sorok közötti eltérés a színben és a mintázatban, így egy adott raklap felső sorának megjelenése nem fog megegyezni egy másik raklap felső sorával.

A Téglakő és az Antikolt blokkok esetében mit jelent, hogy „antikolt”?

Az alkalmazott gyártástechnológiának köszönhetően ezen kövek felülete kopottat megjelenésű, formájuk gömbölydedebb. Az antikolás során a kövek egymáshoz ütődve kopnak, a felületek karcosodnak, a sarkok és az élek pedig részben lepattannak, csorbulnak, így adva ki az elvárt megjelenést.

A tompább élek - a Téglaköveknek akár 3 cm-es, az Antikolt blokkoknak akár 5 cm-es letörések - azt a hatást erősítik, ami nélkül a beépített kövek pár hónap után elvesztenék régies megjelenésüket.

Mik azok az időnként előforduló fehér foltok a termékeken, mi okozza ezt?

A betontermékek kötőanyagául szolgáló cement kötése során kalcium-hidroxid [Ca(OH)₂] keletkezik, ami a levegő szén-dioxid tartalmával (CO₂) reakcióba lépve a frissbeton felületén egymérfátolt [CaCO₃] hoz létre, azaz a frissbeton eredetileg sötét színe a megszáradt betonra jellemző világosabb árnyalatra változik. Ha ez a jelenség akár már gyártás után a rakatokban, vagy lerakást (beépítést) követően utólag foltokban intenzívebben jelentkezik, azt „mész kivirágzásnak” nevezzük. Ez a termék mechanikai szilárdságát, tartósságát nem befolyásolja. A betonnal, amely a térfkövek alapanyaga, a gyártást követő vagy környezeti hatásokra bekövetkező mész kivirágzás kizárása műszakilag - a technológia jelen állása szerint - nem lehetséges, így nem is képezheti reklamációt tárgyát. A gyártás után jelentkező mész kivirágzás a lerakást (beépítést) követő pár hónapon belül magától eltűnik, de kereskedelmi forgalomban kapható mérfátolt-eltávolítóval vagy háztartási ecet erősen hígított vízes oldattal is kezelhető a jelenség. Környezetből felszívódó és foltos elszíneződést okozó anyagok esetén a szennyezőforrást kell megszüntetni.

Előforduló kisebb hibák

A kiszállított termékek 1%-ánál előfordulhat a felületen cementcsomó vagy felcsipődés. Ezeket az elemeket javasolt a vágást igénylő részekhez felhasználni.

TÉRBURKOLATOK TERVEZÉSE ÉS KIVITELEZÉSE

A térburkolatok tervezése és kivitelezésekor a kiselemlés burkolatokra vonatkozó e-ÚT 06.03.43:2022 Ütügyi Műszaki Előírásban foglaltakat kell figyelembe venni.

TÉRBURKOLATOK KIVITELEZÉSÉVEL KAPCSOLATOS LEGFONTOSABB SZABÁLYOK

Milyen aléptímnny kell, alabetonozzanak a térfkövek?

A térfköburkolatok alá a környezeti és a talajadottságok, valamint a várható terhek figyelembevételével megtervezett, általában többretegű aléptímnny kell készíteni. A térfköveket az aléptímnnyre kerülő 3-5 cm vastag ágyazatra [2/4 kőzúzalék] kell fektetni. Nagyobb terhelésre épített térburkolatoknál, vagy például alapincézett épületek mellé készülő járdák esetén indokolt az alabetonozás, de ebben az esetben a térfköfelületnek, így az alá készülő ágyazatnak is, vízzárónak kell lennie. Kedvező talajadottságok és kisebb terhelés esetén, amikor nem szükséges vízzáró burkolat, az aléptímnnyben ne legyen beton, mivel a betonlap és a térfkövek közti ágyazatban így megállna a víz. Az ágyazatban megálló víz nagy valószínűséggel okoz tartós mész kivirágzást, terhelés hatására pedig könnyebben elmozdulnak a térfkövek.

A térfköfelületet úgy kell kialakítani, hogy a hosszirányú lejtés legalább 0,5%, a keresztirányú lejtés legalább 2% legyen.

Hogyan érjük el, hogy a felület egyenletes színárnyalatot mutasson?

Kivitelezéskor a termékek beépítését egyidejűleg több [2-3] raklapról egyenletesen keverve kell elvégezni, így foltnmentes, természetes hatású, homogén felületet kapunk. Kisebb felhasználás esetén a rendelkezésre álló teljes mennyiséget kell keverni.

Mekkora a megfelelő fugatávolság?

Távartó nélkülű köveknél legalább 2-3 mm. A távartóval rendelkező kövek sem érhetnek össze, a térfkö oldalán található távartó és a szomszéd kő közötti távolság legalább 1 mm távolság legyen. Vízáteresztő rétegrend esetén a fugatávolság akár 10-20 mm lehet. Betonlapra készülő térfköburkolat esetén a fugát is vízzáróként, speciális előkevert fugázóhomokkal kell készíteni.

Miért fontos, hogy a térfkövek, távartós térfkövek esetén a technológiai távartók ne feszüljenek egymáshoz?

Az összefeszülés egyrészt növeli a lepattogzódás kockázatát, másrészt a térfkö legkisebb méreteltérése is görbe sorokat fog eredményezni. Az összefeszült térfköveket nagyon nehéz kiszelni, cserélni, a felületet bármely okból javítani.

Mi az oka annak, ha letörik vagy lepattogzik a térfkö sarka?

Az esetek döntő többségében a rosszul kialakított, nem megfelelő teherbírású, vagy elégtelenül tömörített alapréteg megsüllyedése. Csak az elvárt teherbírású és megfelelően tömörített alaprétegre lehet süllyedésmentes burkolatot készíteni, így elkerülhetővé válik a térfkövek elmozdulása, a sarkuk összefeszüléséből adódó, jellemzően kagylóformájú lepattogzás. Gyakori hiba, hogy a személygépkocsi forgalomra méretezett térfköfelületre tehergépkocsival hajtának fel. Tervezőskor át kell gondolni, hogy mi az a legnagyobb terhelés, ami a burkolatot érheti és arra kell méretezni az alapréteget is. Ez még akkor is fontos, ha a maximális terhelés csak egy-egy alkalommal következik be.

Tömörítés, vibrálás

Az ágyazatra lerakott és fugázóhomokkal kitöltött térfköfelületet gumi- vagy műanyag alátétes lapvibrátorral kell a kívánt szilárdságúra, síkra tömöríteni. A Gephézagás térfkövel készült felületet nem szabad tömöríteni, vibrálni.

Miért ne használjunk fémlapos vibrátort a tömörítéshez?

A fémlapos vibrátor a fugázóhomokban található kavicszemcséket belepréseli a térfkö felületébe és karcosodást okoz. Zökkenőmentes köveknél a lapvibrátor és a térfkö közé szorult kavicsok akár a sarkok lepattogzását is okozhatják.

Mi a teendő, ha mégis karcosodott a felület?

Néhány hónap után az eső hatására és a használat következtében a kisebb karcosodások már nem lesznek láthatóak.

KARBANTARTÁS

Miért kell a fugázóhomokot időnként pótolni?

Hagyományos fugázóhomokkal történő fugakitöltés esetén a szél, eső hatására és a használati forgalom következtében a homok egy része kipereg a fugákból. A térfköfelület egységességének fenntartása céljából a homokot időnként pótolni kell. Ne feledjük, hogy térfkö és térfkö között a rugalmas kapcsolatot a fuga biztosítja. A fugaknál a homokhiány a térfkö stabilitását veszélyezteti.

Mi történhet, ha egy locsolórendszerből rendszeresen víz kerül a térfköre?

A vezetékes vagy a fúrt kutakból származó víz helyenként jelentős mennyiségű oldott sót, ásványi anyagot (pl. ún. keményvíz) tartalmazhat. Az ilyen vízzel rendszeresen érintkező térfkövek felületén a víz elpárolgása után az oldott anyagok ottmaradnak, így a térfkövek színe egy idő után elhalványulhat, bemattulhat vagy pl. nagy vastartalmú víztől barnás elszíneződés jelenhet meg a felületen. A folyamat gyakori ismétlődése a burkolat erős színezését is okozhatja.

Mit kell tenni a lehullott falevelel?

Javasoljuk, hogy a falevelet mielőbb távolítsa el a térfkö felületéről, mert az abból kioldódó anyagok elszínezhetik a térfkö felszínét! Ez természetesen minden más szennyeződésre is igaz.

Mit lehet tenni, ha kifakult, bemattult vagy elszíneződött a térburkolat?

A használatból adódó szennyezőanyagok, levegőben szálló por és egyéb szennyeződések a felületbe mosódva a színek elhalványulását okozzák. Ezt a problémát kizárólag a felület tisztításával, esetenként speciális tisztítószerrel lehet orvosolni. Ez a tisztítás házilag nehezen kivitelezhető, mivel szennyezőanyagtól függően speciális tapasztalatot, nagy nyomású mosóberendezést igényel. Az interneten több, tisztítást végző szakkivitelező is található „térköztisztítás” címszó alatt.

Télen használható olvasztósó?

„Fagymentesítés” kapcsán beszélhetünk jégolvasztásról és csúszásmentesítésről, amiből számunkra általában az utóbbi a fontos. Habár az általunk gyártott termékek olvasztósóállóak, a jégolvasztó anyagok, így a nátrium-kloridnál környezetkímélőbb kalcium-klorid sem „növénybarát”. Csúszásmentesítéshez klorid-mentes, perlit vagy zeolit tartalmú csúszásgátló, környezetbarát szóróanyagot javasolunk.

Reklamáció

A folyamatos ellenőrzés ellenére előfordulhat, hogy termékeink minőségével összefüggésben kérdés merül fel. Esetleges észrevételét, panaszát az átvett követően, még a beépítés előtt jelezze a vásárlás helyén.

Panaszt, reklamációt csak a vásárlást igazoló számla bemutatásával együtt tudunk elfogadni. Nem képezheti reklamációt tárgyát: tűrőhatáron belüli méreteltérés, mész kivirágzás, használatból adódó szennyeződés és elszíneződés, kivitelezésből adódó hiba.

JELMAGYARÁZAT

SZEMÉLYGÉPJÁRMŰ TERHELHETŐSÉG

A termék személygépjárművel történő terhelése [max. 3,5 tonna] alkalmas az e-ÚT 06.03.43:2022 Ütügyi Műszaki Előírás szerint történő beépítés mellett.

TEHERGÉPJÁRMŰ TERHELHETŐSÉG

A termék tehergépjárművel történő terhelése [max. 44 tonna] alkalmas az e-ÚT 06.03.43:2022 Ütügyi Műszaki Előírás szerint történő beépítés mellett.

KOMBI FORMA

A kombi termékek esetében egy termék több méretben készül, mely méretek vegyesen kerülnek a raklap egy sorára. Minden sorban azonos az egyes méretek mennyisége, ezáltal a rakásminta könnyen tervezhető. Kombi kövekből - az eltérő méreteknek köszönhetően - változatos és egyedi burkolatminták készíthetőek. A kombi termékek legkisebb értékesítési mennyisége a sor.

